

Duchovní harmonie

Láskyplné objetí sladkého Absoluty

Swami B. R. Šrídhar

Duchovní harmonie

Láskyplné objetí sladkého Absoluty

Swami B. R. Šrídhar

© GOSAI PUBLISHERS
Titul anglického originálu:
Divine Harmony

Sri Narasingha Chaitanya Ashram
PO Box 21, Srirangapatna,
Karnataka, 571 438, India
www.gosai.com

Kontakt:
gosai@email.cz

Úvod

Vnitřní volání života je zachránit sám sebe, vymanit se z nevědomosti, získat nesmrtelnost a být šťastný.

V tomto světě, kde žijeme, náš život neustále ohrožují nemoci, stáří a smrt. Nevědomost nás ohrožuje tím, že zastiňuje naši vnitřní moudrost a my neustále balancujeme nad propastí, že upadneme do neštěstí. To jsou naši největší nepřátelé. Musíme se jim chytře postavit a najít způsob, jak se od nich oprostit. Ohrožují naši samotnou existenci, naše poznání a naše štěstí.

Když dojdeme k správnému řešení, všechny otázky a problémy zmizí. Řešení toho, co se zdá být téměř nemožné a nemyslitelné, můžeme najít v prastarých písmech a u seberealizovaných světců. Dostat se na tuto úroveň je skutečně možné – do stavu, kdy jsou všechna pouta v srdci povolena a rozvázána.

Srdce je plné různých uzlů a svazujících pout. Svazujeme sami sebe tisícerými nápady a všemožnými myšlenkami. Existuje však určitý druh poznání, které když k nám sestoupí, způsobí, že se všechna pouta povolí. Jakmile jsme pochopili, že spousta vazeb je zbytečných, tak je povolme, povolme je všechny! Jsou to naši nepřátelé. Mysleli jsme si, že to jsou naši přátelé a chtěli jsme se s nimi

spoutat. Povolit! Povolit! Povolit! Všechny uzly v srdci se musí rozvázat.

Vnitřní volání touží po uspokojení, štěstí, sladkosti, lásce, kráse a milosti. Prozkoumáme-li své srdce důkladně, zjistíme, že všichni toužíme po sladkosti. Putujeme sem a tam hmotným světem a hledáme tu sladkost, ale vracíme se zpět zklamání a s fackou ve tváři. Toulali jsme se tak už nesčetněkrát, podrobeni silám hmotné přírody. Honíme se sem a tam, ale způsob, který jsme si zvolili, nám naplnění tužeb našeho srdce nepřináší.

Naštěstí jsou nám nablízku agenti vyšší sféry a nabízejí nám pomoc. S naším vědomím i bez něho nám různými způsoby přinášejí zprávy a informace, které když se nahromadí, způsobí, že se v nás probudí určitý druh energie a my začneme cítit: „Musím jít zpátky domů!“ Říkají nám, jak náš domov vypadá a že naše štěstí je spojené s tímto druhem života. Musíme se tam vrátit. To je kampaň božského vědomí a věčného světa lásky, nejšťastnější sféry bytí. Je to nejširší oblast a zahrnuje úplně vše. Hmotný svět je jen zanedbatelná částička nekonečného duchovního světa, oceánu sladkosti. A místo je tam pro všechny.

Je to možné – existuje centrum pravdy. Když ho známe, je nám známo vše. Když k němu dospějeme, získáme vše. Chcete-li být studenty pravdy, studujte to, co má absolutní povahu, velkolepou povahu, a ne nic částečného. Hledejte celek, pojetí celku, a to vás dovede k poznání jediné vládnoucí polarity, jediné jednoty, jediného celku – pojetí, že z jediného bodu je naše koncepce ovládnána a řízena. Jeden je Pánem celku, a pokud poznáme Jeho jediného, poznáme tím i celek.

Musíme se vydat hledat Pána vědomého světa. Téměř vše závisí na vědomí. Vnímání vnějších vjemů a pocitů také závisí na vědomí. Věc pro nás existuje, pokud ji můžeme vidět očima, vnímat hmatem a ostatními smysly. Vše, co zažíváme v tomto světě, je směsice vjemů a pocitů a vše je možné jen díky vědomí.

Musíme hledat Vládce, Krále vědomého světa. V tomto hmotném světě nemáme nic jiného na práci než hledat původní Příčinu, Příčinu všech příčin. Na různých stupních života také existuje gradace vyúsťující v zemi krásy a lásky. Musíme se vyhoupnout až tam – zpátky domů, zpátky k Bohu. Zpátky do centra, kde je všechno sladěno s duchovní harmonií. Vyslyšet toto volání je skutečně bohatství života každého z nás.

Pokud chceme pokračovat v hledání štěstí v této hmotné sféře, veškerá naše snaha bude předurčena k neúspěchu. Materiální cíle a věci mají své hranice a svá omezení a tak už svou povahou nemohou naplnit naši touhu po něčem neomezeném. Jen pokud budeme hledat krásu a štěstí v neomezené duchovní sféře, můžeme očekávat, že snažení nás všech nás přivede ke štěstí, které nepomijí.

ČÁST PRVNÍ

Sféry života

Poslouchejte prosím pozorně, co budu vysvětlovat. Vědeckým způsobem se vám budu snažit celou věc vysvětlit bez ohledu na jakékoliv náboženské pojetí. Nejdříve si musíme uvědomit, že existují tři sféry života: sféra hmotného požitku, sféra odříkání a sféra oddanosti. Sféra požitku je ta, ve které se v současnosti nacházíme. Hmotný požitek znamená vykořisťování a bez něho v této sféře nikdo nepřežije. Život je ve všem – rostliny, tráva a stromy mají také život, ale bez vykořisťování a zabíjení jiných forem života zde nikdo nemůže udržet své tělo naživu.

Hmotný svět je světem vykořisťování a jak říká třetí Newtonův zákon, každá akce vyvolá stejně velkou opačnou reakci. Vykořisťováním si vlastně bereme půjčku, a abychom ji splatili, budeme muset jít dolů. Duše tak putují nahoru, dolů, nahoru, dolů kvůli akcím a reakcím ve světě vykořisťování. Společnost se snaží vykořisťovat snad nejvíce. Všichni se snaží žít na úkor někoho jiného. Bez toho není v této sféře život možný, protože je to sféra vykořisťování.

Buddhisté a mnozí jiní se snaží vymanit se z tohoto zapletení do vykořisťování a najít život bez něj, bez akce a reakce. Chtějí se vyhnout akcím a reakcím tím, že se dostanou do stádia odříkání a setrvávají v koncepci života podobné bezesnému spánku – samádhi neboli nirváně – úplně se odpoutají od světa objektů a setrvávají v subjektivní sféře. Nedovolují svým pocitům sklouznout do nižší sféry a neustále se udržují v subjektivním postavení, které je jako bezesný spánek.

Teisté jsou však toho názoru, že existuje ještě další svět, svět oddanosti. Tato odevzdanost je pravým opakem vykořisťování. V hmotném světě se každá bytost snaží vykořisťovat prostředí, ve kterém žije, ale ve světě oddanosti chce každá bytost svému prostředí sloužit – a nejen okolnímu prostředí, klíčem k životu v této sféře je sloužit Středu. Žijeme v organickém celku a každý bod musí být spojený s organickým Středem.

Existuje ústřední bod, který když poznáme, poznáme vše; kterého když dosáhneme, dosáhneme všeho. Esencí všech rad a pokynů svatých knih je snažit se najít tento Střed. Zpočátku se nám to může zdát absurdní: „Když poznám Střed, poznám všechno – co to má znamenat? To může říkat jen blázen!“ Pradávná písmena nám na vysvětlenou dávají následující podobenství: budeme-li lít vodu ke kořeni stromu, celý strom bude vyživen, a dáme-li jídlo do žaludku, dostane výživu celé tělo. Sloužíme-li Středu, o vše ostatní je postaráno. Skutečně je to možné a znamená to vstoupit do sféry oddanosti. Vyhnout se sféře vykořisťování a také sféře odříkání a snažit se proniknout do sféry oddanosti. Vaše *ātma*, vaše duše, je

členem této sféry. To je skutečný svět a tento hmotný svět je jen jeho zvrácený odraz.

Nechte být své zvířecí vědomí, přestaňte si myslet, že jste maso a kosti. Ne! Nejste omezeni na maso a kosti, jste částčky vědomí a nikdy nezemřete. Nejste členem tohoto umírajícího světa, kde všechno jistojistě zahyne kvůli chybnému ztotožňování. Je vám to vnuceno – musíte zemřít, musíte zeslábnout, musíte se narodit a musíte trpět nemocemi – ale to všechno je způsobeno jen chybným ztotožňováním vlastního já s tělem. To je zvířecí vědomí, vědomí, že jste zvíře. Ale vy nejste. Jste vědomá bytost, duchovní částčka, duše!

Nejenže je duše nesmrtelná a Bůh existuje a nejenže On je Absolutní Realitou a Nejvyšším Vědomím, ale my sami jsme částčky tohoto vědomého světa. Jakožto duchovní jiskry jsme věčně spojeni s Nejvyšším. Bůh je jako slunce a z Něj emanují všechny duše jako částčky slunečního svitu. Kousíčky světla nejsou nikdy sluncem a je mezi nimi věčný rozdíl, ale jsou s ním zároveň věčně spojené a mají v malém množství stejné vlastnosti jako slunce. Podobně jsou všechny duše věčně spojené s Nejvyšším. Kvalitou jsou podobné, ale kvantitou se věčně liší. Tato věčná odlišnost vytváří prostor pro vznik lásky mezi duší a Bohem. To je šťastná sféra života, kde se všechno pohybuje v božské harmonii.

Zbavte se této mánie, této mylné představy a falešného ztotožňování se s hmotou, která je výsledkem iluzorního života. Vraťte se zpět na své slavné místo jako duše. Jak je to možné? Svou povahou jste pomezí energie a nemůžete stát na vlastních nohách. Musíte mít

oporu. Buď ji najdete ve hmotě a ztotožníte se s ní, nebo nad ní a najdete oporu, která vás přesahuje.

Podle výsledků své karmy, svých předchozích činů, budeme zasazeni do určitého prostředí a zde naše duše přijme tělo odpovídající naší karmě. Svoji duchovní pouť musíme začít odsud, z místa, kam jsme byli umístěni. Musíme začít pracovat na tom, abychom se zbavili *samskár* (materiálních sklonů), které tvoří naše mentální a fyzické obaly, ve kterých žijeme.

Za situaci, ve které žijeme, si můžeme jen my sami a nikdo jiný. Někdy se nám zdá, že se nám děje nějaká nespravedlnost, ale ve skutečnost je všechno, co se nám přihodilo, jen výsledkem našich předešlých činů. Ne vždy si na ně pamatujeme, protože naší přirozeností je zapomínat. Když si uvědomíme, že vše, co se nám stalo, je kvůli našim předešlým činům, staneme na prahu skutečného osvobození.

Proto bychom měli nejen žít ve svém současném postavení bez námitek, ale naopak vše považovat za nutné k našemu pokroku. V tomto duchu musíme přijmout všechny těžkosti, které nám život přináší, jako milost Boha. Musíme se s tím smířit a naladit se do pozitivního úhlu pohledu – právě toto nyní skutečně potřebuji. Nedošlo k žádné chybě – Bůh chyby nedělá. Tato zkouška mi byla přidělena pro moje dobro. Postavit se jí a překonat překážky je mojí příležitostí, jak v životě pokročit dále. Tuto zkoušku mi poslal Bůh, aby mi umožnil životní pokrok. Písmo nám radí, abychom se ke všemu, co se nám děje, postavili tímto optimistickým způsobem. Pak se velmi snadno přeneseme nad hradbu

nepochopení, máji neboli iluze, a budeme osvobozeni – a nejen to, budeme se moci účastnit života vědomí Boha, života oddanosti.

Skutečný život je tam, kde se každá částička oddává Celku, Středu všeho, právě jako ve zdravém těle pracuje každý atom pro dobro celého těla. Pokud atom chce pracovat jen pro sebe, vykořisťuje do nejvyšší míry a jeho lokální činy s lokálními zájmy jsou evidentně špatné. Každá část těla, každý atom, musí pracovat pro blaho celého systému. Existuje Centrum a pod jeho vedením bude vše fungovat. Co je tím Centrem?

Absolutní Pravda, prvotní Příčina všeho, má dvě vlastnosti. Jaké to jsou? Je Sama Sebou a je pro Sebe. Snažte se soustředit a pochopit to. Že je Sám Sebou znamená, že je Svou vlastní příčinou – nic Ho nestvořilo. Kdyby Ho stvořilo něco jiného, pak by právě toto bylo nad Ním. Absolutní znamená, existovat věčně a nebýt stvořen ničím. Absolutní musí mít tuto vlastnost.

Další vlastností je, že Absolutní Pravda je Sama pro Sebe. Existuje pro Svě vlastní uspokojení a nikoliv pro uspokojení někoho jiného. Pokud by Jeho existence byla určena pro uspokojení jiné bytosti, pak by byl druhotný a ten, pro jehož uspokojení by žil, by měl primární postavení.

Absolutní pravda musí mít tyto dvě kvalifikace – je svojí vlastní příčinou a existuje pro Svě vlastní potěšení, naplnění Svých vlastních zájmů. Absolutní je Sám Sebou a pro Sebe. Pokud se někde pohne stéblo trávy, hýbá se proto, aby naplnilo zájmy Absolutního. Vše, co se děje, každá událost se děje jen pro Jeho uspokojení. On je proudem Svě vlastní hry, Svých zábav, ale nás vedou

odlišné sobecké zájmy: rodinné zájmy, vlastenecké zájmy, humanitární zájmy. Sobecké zájmy navzájem kolidují, a proto nastávají těžkosti. Musíme se vzdát všech svých speciálních zájmů, procitnout z tohoto nepochopení a snažit se chovat jako jednotka, která jedná jen v zájmu Celku. Musíme se rozpomenout a být věrní Celku. V současnosti jsou všechny naše povinnosti spojeny s našimi lokálními zájmy, ale měli bychom se vymanit z lokální identifikace a lokálních zájmů a splynout se zájmy organického Celku.

Když si důstojník v armádě vezme pro sebe byt jen pár dolarů, je potrestán, ale když zabije v zájmu vlasti spoustu lidí, je odměněn. Cokoliv je učiněno pro uspokojení Celku, je dobré, ale když něco uděláte pro sebe nebo pro svého lokálního přítele, budete potrestáni negativní reakcí, která vás tak či onak dožene.

Vykořisťování ani odříkání na věci nic nezmění. Obojí je nepřirozené. Šťastný život je životem oddanosti. V organickém celku jsou všichni oddáni Středu a Střed, Centrum, je Celkem. Dáme-li jídlo do žaludku, žaludek ho rozdělí do každého koutku těla podle potřeby.

To je teistický život, vaišnavismus. Existuje organický celek a my jsme jeho součástí. Vůči Celku máme svoji jedinečnou povinnost a tou je oddanost, která nám přísluší. Nejsme určeni k tomu, abychom dávali jídlo do očí, do nosu nebo do uší. Nemáme ho dávat nikam jinam než do žaludku. Jedině pak bude výživa náležitě rozdělena celému organismu a tak bude zdravý. Všichni jsme částčkami celého vesmíru a naší povinností je pracovat v zájmu celku. To je naše oddanost a odevzdání. Jak to víme? Pomoc najdeme ve zjevených písmech

a u mnoha světců a agentů, kteří k nám přicházejí z této úrovně existence, aby nás přivedli k harmonii.

Náboženství nejvyšší harmonie nám přinesl Šrí Čaitanja, který vysvětlil oddanost na základě Bhagavad-gíty a Šrímad-Bhágavatamu, které jsou pokládány za závěry všech zjevených písem. Šrí Čaitanja vysvětlil, že energie neboli síla není nejvyšší, ale že je jí nadřazené poznání. Poznání může ovládat sílu a přinést pozitivní výsledky, ale i poznání je dále podřízené. Nad ním stojí náklonnost a láska, která je nejvyšší. Ani poznání, ani moc nám nepřinesou naplnění života, to nám může dát pouze láska a cit.

Milost je nadřazená spravedlnosti. Spravedlnost existuje pouze tam, kde je zapotřebí zákonů a pravidel, ale ve světě Absolutního Autokrata, který je Absolutním Dobrem, není potřeba žádných obav. On je Absolutním Dobrem a Absolutní Dobro znamená Absolutní Lásku a Náklonnost a to je náš domov. Zpátky k Bohu, zpátky domů.

Co je domov? Domov je místo, kde jsme mezi těmi, kteří si přejí jen naše dobro. Když se my samotní o své dobro nezajímáme, jsou tu ostatní, kteří se o nás postarají, celé prostředí se o nás postará a to je náš domov. Taková je doména Absolutního a my se můžeme dát do Jeho služeb, do nejvyššího postavení, a tak poznat náklonnost, lásku, harmonii a krásu, která tam existuje. Všechny tyto vlastnosti jsou podobné a tvoří povahu Prvotní Příčiny a Dobra a my se za ní musíme vydat. Zneužili jsme své svobodné vůle a dostali jsme se na špatnou cestu, ale nyní jsme voláni zpět: „Pojď domů, zpátky k Bohu, zpátky domů do nejvyššího stavu existence, do země lásky.“

To je v krátkosti shrnutí všeho, co jsem vám chtěl říci – to je pojetí vědomí Boha, které přináší Bhagavad-gíta a Šrímad-Bhágavatam a je to totožné pojetí, která nám přinesl Šrí Čaitanja. Běž za Středem, využij svůj život k naprosté oddanosti Středu, který je nad zákonem. Je svrchovaně milostivý, milující a krásný.

Bhagavad-gíta nám v krátkosti shrnuje všechna náboženská pojetí. Těmi jsou vykořisťování, odříkání a oddanost – tři úrovně života. Duše patří do světa oddanosti. Všechny duše jsou oddané jednotky, ale z nějakého důvodu zneužily svou částečnou svobodnou vůli a sklouzly do světa vykořisťování. Buddha a ostatní se naprostým odříkáním chtějí odsud vyprostit a vymanit se ze zapletení do vykořisťování, z akce a reakce. Říkají, že když se duše všeho vzdá, může žít šťastně. Přesto však existuje možnost se znovu do té pasti zaplést. Ale ve světě, kde žijí všechny svobodné duše, všechny oddané jednotky, když se podíváme, co je harmonizuje a udržuje v této sféře, zjistíme, že je to práce v zájmu celku a celek představuje Jedno Absolutní Dobro.

Pokud to chcete pochopit, musíte se ponořit hluboko, nikoliv hluboko do své mysli nebo těla, ale do sféry duše. Musíte se ponořit hluboko do reality, která je v nás. Není to nic cizího, co si musíme někde vypůjčit. Duše je ve všem, dokonce i v broucích a stromech. Musíme se pozvednout na úroveň duše. Eliminovat své fyzické a mentální uvěznění a najít svou vlastní duši. Tam najdeme klíč, cestu do skutečného světa, kde život stojí za to žít.

Budeme-li chtít v této nejvyšší sféře žít, budeme muset sloužit. Službou a obětí se povznášíme vzhůru a požívačností klesáme dolů. Musíme pochopit, co je

vykořisťování a požitek a co je vyšší služba. Duchovní služba je čistá a při této službě přichází i čistý druh extáze. Dáváním získáváme a vykořisťováním ztrácíme. Všechny tyto věci musíme pochopit, a proto je narození v lidské podobě velmi cenné. Ve spojení se sádhuy – světci, agenty božské sféry – se musíme snažit, jak to jen jde, se vymanit z tohoto zapletení a proniknout do světa lásky a oddanosti.

ČÁST DRUHÁ

Svět duší

Vyšší věci skutečně existují, ale obyčejní lidé tohoto světa o nich neví. Jsme schopni vnímat a poznávat věci jen do určité míry. Nemůžeme se dovtípit toho, co je za hranicemi našeho chápání. Pokud ale bytosti, které tuto sféru zažily, k nám přijdou a předají nám tyto informace, můžeme se pokusit o určité porovnání: „Tento muž s určitými éterickými zážitky je popsal následovně a jiný, který také něco prožil, je popsal trochu jinak.“ Tímto způsobem můžeme začít chápat věci na základě jejich zážitků a spojení s daným tématem.

Můžeme použít příkladu s teleskopem. Prožitky jednoho člověka s určitým teleskopem byly popsány určitým způsobem a zážitky jiných s jinými teleskopy byly popsány zase trochu jinak. Z informací, které máme k dispozici, můžeme dojít k závěru, že jeden teleskop byl v určitém ohledu pravděpodobně účinnější než ostatní a danou věc bylo možné popsat lépe. Takto můžeme omezeným způsobem poznávat i věci, které leží za hranicemi našeho smyslového vnímání, a to i přesto, že my sami žádný teleskop nemáme.

Vyšší věci prozkoumávané „teleskopem“ myslí a „teleskopem“ duše popisují zjevená písmata. Tyto věci jsou známé světcům a s jejich pomocí můžeme získat přístup do tohoto světa. V současnosti nemáme zážitky z vyšší úrovně, ale postupem času s pomocí světců a svatých písem, když sami budeme mít ten správný teleskop, budeme moci sami poznat i věci vyšší povahy.

Nedovolte argumentativním sklonům všechno zastítnit. Argumenty nejsou všechno na světě, nemusejí být základem každého přesvědčení a víry. Duchovní svět je nepochopitelný, ale přesto se musíme snažit pochopit věci podle svých možností, víry a realizace. Musíme do své mysli pojmout, že sladkost je sladká a pravda je pravdivá, ale bez ohledu na to, jak silné je naše přesvědčení, bychom neměli vnášet standardy, které platí zde, do vyšší sféry.

Pokud jeden člověk nemá oči, ale druhý vidí, pak se ten slepý přirozeně bude spoléhat na toho, který vidí. Jsme slepí k věcem, které jsou v našem nitru – proč bychom se jinak radili s lékařem? Doktor vidí to, co my nevidíme: určí diagnózu a podrobíme se léčbě. Přirozeně k němu budeme mít úctu a dáme mu něco za jeho pomoc. Na tom není nic divného.

Duchovní průvodce neboli pravý guru je doktor specialista a jeho kvalifikaci poznáme, když pochopíme, že to, co říká, nejsou žádné imaginární výmysly, ale že je to skutečně pravda. Taková vize záleží na míře probuzení oka. Pokud je slepý člověk v péči schopného doktora, bude postupně dělat pokroky: „Já skutečně něco začínám vnímat. Mé oči skutečně začínají něco vidět.“ Od toho okamžiku se přestane starat o spekulativní názory ostatních slepých

lidí, ale bude mít přímý zážitek, skutečnou vizi. S rozvojem jeho zraku porozumí, že užívání léku přináší výsledky.

Vědecké chápání je podobné. Před mnoha lety, když Faraday objevil elektřinu, se mu lidé smáli. „Co to je? Asi nějaká zajímavost. Ale k čemu by ta elektřina mohla být dobrá?“ Četl jsem, jak Faraday jednou předváděl svůj nový objev na názorném experimentu. Se svým aparátem vytvořil elektřinu a pak elektrickým proudem posunul kus papíru. Mnohé to uspokojilo, ale jedna paní namítla: „Ale pane Faradayi, k čemu je dobrý ten Váš pokus? Není to zbytečný přepych?“ Faraday odpověděl: „Madam, k čemu je dobré novorozeně?“ Chtěl naznačit, že když se dítě narodí, člověk se o něj musí starat. Až když vyroste, bude jeho energie teprve k užítku. Podobně si lidé myslí, že rozvíjet vědomí Boha je jen zbytečný přepych, nějaká móda nebo hraní si na něco, a že to nemá praktické využití a je to k ničemu.

Když se ale vědomí Boha zintenzivní, pak se i činnosti, které se jeví jako sebedůležitější, jeví jako nicotné a bez trvalé hodnoty. Proč? Protože všichni chceme žít. Nechceme zemřít.

Žít je pro nás pro všechny základní nutností a potřebou. Nikdo nemůže popřít, že všichni chtějí žít – a nejen to, chtějí žít šťastně a vědomě. Dále se chceme vyhnout všemu utrpení. Když se v člověku probudí vědomí Boha, začne jasně vidět: „Proč se všichni v hmotném světě honí za přeludem?“ Všichni chtějí být šťastní, ale přitom se honí za nějakou fantasmagorií.

Smrtelné věci nám nikdy nepřinesou štěstí. Snažíme se uzavřít smlouvu se smrtelným světem, ale to nám štěstí přinést nemůže. Jen tím ztrácíme energii.

Co získáme na jedné straně, se nám vytrácí na druhé. Moudrý člověk by toto nikdy neměl přijmout jako své hlavní životní krédo. Moudrý člověk si je vědom i jiné sféry života. Ví, že není součástí smrtelného světa, který je jako ohromné divadlo.

Jasně cítí: „Jsem nesmrtelný, jsem součástí nesmrtelného světa, ale z nějakého důvodu jsem se zapletl do tohoto smrtelného aspektu existence. Jakmile ze sebe setřesu tuhle vazbu, dostanu se do normálního stavu.“ Zjistí, že on sám – duše, která cítí a vnímá – je příslušníkem jiného světa, ale zapletl se do tohoto smrtelného a bolestivého světa. S pomocí své realizace se krok po kroku přibližuje k nesmrtelné sféře. Jakmile se k nám dostanou pozitivní důkazy, začneme si ujasňovat: „Nyní to všechno vidím a slyším a tato existence je mnohem skutečnější než svět, který je kolem mě. Svět kolem je spíš mlhavý a vágní, ale to, co teď vidím, je mnohem reálnější.“

Duše může mít s Bohem přímý vztah a může žít v Jeho zemi. Místo, kde žijeme nyní, je světem nepřímých vjemů – oči, uši a ostatní smysly nejprve zachytí vjemy, předají je mysli a my pak můžeme vnímat tento svět. Ale duše může všechno vnímat přímo bez pomoci jakýchkoli nástrojů.

Mikroskopem vidíme jednu věc a pouhým okem zase něco jiného. Je mezi tím rozdíl. S pomocí očí, nosu a jazyka můžeme vnímat tento svět, ale co se týká duše, můžeme se v negativním smyslu vyhnout tomuto „pokroku“ a být schopni cítit: „Toto je skutečná povaha

duše. Je tak úžasná!“ Budeme přímo vnímat, kdo jsme, bez pomoci jakéhokoli nástroje.

Duše může vidět sebe sama, soustředit se na sebe a introspekci realizovat svoji skutečnou povahu. Postupným procesem introspekce může duše bez pomoci jakéhokoliv nástroje přímo vnímat všechna myslitelná pojetí sebe sama. Poznává také svou vlastní zemi: získává pojetí vyšší sféry, vyšší země a na této pozitivní straně učiní objev: „Neumírám.“

Hmotná sféra je sférou chybných představ a nedorozumění, ale na vyšší sféře k nedorozuměním nedochází. Jakmile se tam jednou dostaneme, bude naše pojetí jasné a pravdivé, i když může být stále jen částečné. Každý, kdo to zažije, bude přesvědčen a odhodlán pokračovat kupředu.

Sokrates vnímal, že duše je věčná. Jeho cítění bylo tak intenzivní, že nepřikládal životu v hmotném světě příliš velkou cenu. Bez okolků se odpoutal od tohoto světa, protože měl pevné přesvědčení, že duše je nesmrtelná. Kristus byl také přesvědčený o svém Pánu, že se nestaral o radosti a slasti tohoto světa. Všeho se vzdal.

Existuje mnoho věcí, které naše tělesné oči nevidí, ale okem poznání je vidět můžeme. Můžeme připustit, že oči poznání mohou vidět věci, které tělesné oči nevidí. Podobně existuje ještě hlubší vize, se kterou můžeme vidět věci odlišným, mnohem nadějnějším způsobem. „Pojď a uvidíš!“ Oko přestává vidět, postihne-li ho šedý zákal, ale když je vyléčené, pak opět vidí. Nevědomost je jako šedý zákal v oku, který nás oslepuje. Náš zrak je

jen povrchní, ale hlubší vize vnímá mnohé věci. Toto oko, podpořené okem poznání, může vidět mnoho věcí – hlouběji a hlouběji. Náš povrchní zrak nemá přílišnou hodnotu. Skutečnou hodnotou je vize zřece, který vidí věci hlubší. A nejsou si všichni rovni. Jsou moudří, moudřejší a ještě moudřejší... Existuje postupná gradace a zřec vidí podle své kapacity.

Je snadné vidět, že v současné době patříme do tohoto světa. Ale jak jsme s ním spojeni? Je to jen tělo, které sem patří. Pokud jsme schopni se povznést nad tělo k mysli, pak dále k inteligenci a pak k duši, najdeme úroveň, kde všechny duše žijí věčně a duše samotná je také věčná. Odtud můžeme pokračovat v hledání Nadduše, původce všech duší. Nadduše je přirovnávána ke slunci, které je zdrojem všech slunečních paprsků, a částičky světla jsou jako individuální duše, k nimž patříme. Najdeme-li sluneční paprsky, můžeme pokračovat ke slunci, ze kterého všechny paprsky vycházejí. Podobně je pojetí nás samotných jakožto částiček vědomí základem, ze kterého můžeme hledat sféru nad-vědomí, nad-poznání a nad-existence. Takto můžeme postupovat k Původní Příčině, Zdroji všeho.

Ale nemůžeme tam jít jen tak, jak se nám zamane. Je pro nás bezpodmínečně nutná určitá pomoc z této sféry. Ta pomoc k nám přichází v podobě gurua, vaišnavů a ostatních agentů této sféry. Bez jejich pomoci nemůžeme udělat skutečný pokrok k cíli.

V současné době jsme jako páni všeho, co vidíme, ale vše, co vidíme, je pomíjivé, smrtelné a spojeno s následky. Co je dnes příjemné, se později promění v bolest. Dobré postavení musíme hledat někde jinde. Svůj domov si

musíme budovat na dobrém místě. S postupem svého hledání zjistíme, že máme domov a ten je naprosto dokonalý.

Na počátku můžeme mít pocit, že se vydáváme do neznáma. „Zde, kde jsem nyní, je nespočetně živých bytostí, ale tam, kam se snažím dojít, je vše mlhavé a nejisté. Zdá se to být abstraktní a neurčité.“ Jak naše putování bude ubíhat, postupně zjistíme, že téměř všechna existence je na druhé straně, kde je vše skutečné a pravdivé. Poznáme, že tato hmotná strana je omezená a nicotná a existuje zde pouze velmi nepatrné projevení pravdy.

Odsud si můžeme myslet, že většina existence se nachází zde a pouze několik zvláštních duší jako byl Sokrates, Mohammed a Buddha se dostanou odsud do nesmrtelného světa. Ale postupně začneme chápat, že vyšší svět je nescísněkrát větší než materiální část, kterou vidíme nyní. Postupně pochopíme, že v každé zemi je pár lidí zavřeno do nemocnice nebo do vězení, aby se napravili, a tím místem je hmotný svět. Čím nám to začne být jasnější, tím větší kuráž dostaneme, abychom pokračovali s ještě větší rychlostí k našemu domovu. Pojdme domů, a čím blíže budeme k domovu, tím rychleji budeme pokračovat. „Jak krásný je náš domov!“

V současnosti jsme vně a naše mysl je také soustředěna vně. Motáme se bez pomoci. Naše naděje je jenom v milosti agentů božské sféry. Přicházejí, aby nás zvedli a varovali nás: „Co to tu děláš? Nebuď na této straně. Je to země nebezpečí a smrti. Pojď se mnou, zavedu tě do země věčného nektaru.“ Tito agenti nás chodí probouzet z našeho snu, z našeho nevědomého šílenství. Jsou to

vaišnavové a také nám přinesli Vědy – zjevená písma, kde je zapsaná část historie božského světa a světců, kteří tam odešli. S pomocí písem naše důvěra zesílí a budeme stále více vyhledávat společnost světců. Tak se náš pokrok začne zrychlovat. Domů. Zpátky k Bohu, zpátky do sladkého domova. Tyto pocity v sobě začneme vnímat, pokud se nám alespoň trochu poštěstí se toho všechno účastnit. Milostí poslu této sféry, Božích agentů, přinášejících božskou lásku, budeme přivedeni do země pro nás určené a získáme pevné přesvědčení, jak náš skutečný domov vypadá.

Takto budeme pokračovat na druhou stranu.

ČÁST TŘETÍ

Zpátky domů

V tomto světě jsme jako muži činu a využíváme své prostředí a přírodu kolem nás, abychom získali nějakou energii. Neustále se snažíme hromadit více a více energie a ovládat ji a také si nějakou schovat pro případ nouze. Takovou povahu mají obecně všichni, kdo tu žijí. A pokud nám v tom něco brání, považujeme to za špatné, protože nám to překáží v našem smyslu života – hromadění energie. Naštěstí k nám přicházejí dobré rady a připomínají nám, že skutečné bohatství je uvnitř nás a že vnější okolí nám nemůže způsobit nic až tak špatného. To si můžeme přivodit, jen pokud budeme apatičtí k hromadění bohatství naší vnitřní existence – duše uvnitř těla. Musíme mít stále na mysli, že to, co se děje kolem nás, není tak důležité – všechno přichází a zase odchází. Dokonce i tělo, kolem kterého se točí všechny naše myšlenky, jednoho dne umře. Proč tedy hromadit tolik energie jenom kvůli tělu? Probudte ve své duši svou skutečnou identitu. Snažte se najít svou božskou povahu. Na tuto cestu se můžete vydat jen s pomocí sádhua, světce.

Každý den, ve kterém nepotkáme světce nebo nebudeme naslouchat diskuzím o našem vnitřním rozměru života, jsme prožili marně. Buďte si toho vědomi.

Ve všech ohledech myslíte na sebe. Jednejte ve svém zájmu a hledejte své vlastní já. Nevšímejte si tolik vnějšího světa a vnějších okolností a ponořte se do reality, do svého vnitřního bohatství. Najděte své vnitřní já a svůj vnitřní svět, ve kterém vaše vnitřní já žije. Snažte se najít domov. Zpátky k Bohu, zpátky domů. Svou energii používejte k cestě domů a ne k putování ve světě ostatních, ve světě smrti.

Snažte se vyhnout světu smrti za každou cenu a stále se snažte najít věčnou zemi. Musíte zjistit, že patříte do této země. Snažte se porozumět, kde je váš domov a proč. Co znamená pohodlí domova? Domov je přirozené místo, na které máme právo. Musíme si přiznat skutečnost, že v současnosti doma nejsme. Pokud však máme v sobě touhu ho hledat, máme štěstí. Potřebujeme přijít na to, jak uspokojit svou vnitřní žízn. Měli bychom cítit: „Svět je zde a já také, ale nejsem tu spokojený. Jak může být mé vnitřní já uspokojeno?“ Něco chceme, ale jakým způsobem můžeme toto chtění naplnit? V současnosti máme tělo z masa a kostí, ale snažit se poznat do každíčkého detailu celé tělo – všechny kosti, krev a nervy – to není tak důležité. Znat složení krve je jen vnější detail. Proč bychom měli svůj drahocenný čas ztrácet studiem tolika vnějších věcí? Naše otázky by měly směřovat následovně: „Kdo jsem? Proč trpím? Nevím, jak se těch problémů zbavit. Odkud jsem přišel? Jak žiji a jaká je má budoucnost?“ To jsou hlavní otázky, které by nás měly zajímat. Veškerou svou energii bychom měli soustředit k hledání řešení. Netýká se to jen mě, jediného člověka, je to smysl celého stvoření.

Hledat zdroj všeho je správně zacílené snažení, ale hledat tohle a támhleto a stovku jiných věcí je jen ztráta energie. Písma nás nabádají se ptát: „Odkud jsem přišel? Co mě udržuje? Jaká je má budoucnost? Proč se necítím dobře a jak dosáhnout vnitřního naplnění?“ Všechny otázky by měly naplňovat tento standard, jinak budou neefektivní a nebudou správně zacílené. Další a další otázky budou pokračovat donekonečna, a proto se musíme naučit se ptát správně. Pak bude mít naše energie nějakou hodnotu a nebude vyplýtvána zbytečně.

Ptát se má smysl, když jsou otázky zaměřeny na to, jak naplnit skutečný cíl. Tak bychom měli šetřit svojí energií a směřovat jí správným směrem. V současnosti žijeme v Kali-juze, v době hádek, a jediná věc, která je nám skutečně prospěšná, je společnost realizovaných světců a Božího Svatého Jména. Jinak se můžeme dostat na cestě na každém kroku.

Šrí Čaitanja učil, že to je esencí všech rad a nic praktičtějšího, co by nás dostalo z našeho nežádoucího stavu, není. Říkal, že zpívat Svatá Boží Jména bez společnosti realizovaných světců přinese pokrok jen velmi ztěžka. Řešením je *sādhu-sanga*, společnost světců. Pokud budeme ve společnosti realizovaných duší, pak se vše ostatní srovná a králem všech světců bude náš guru, seberealizovaný duchovní učitel. Gurudéva je králem transcendentálního poznání a je chopen nás vést. Guru musí být dostatečně schopný nás vést. Komu jinak můžeme věřit, komu se můžeme odevzdat a koho následovat? Skutečný guru neboli duchovní vůdce nám dokáže přinést odpovědi na naše nejpálčivější otázky. On bude dostávat vedení

z vyšší sféry, z láskyplné sféry. Měli bychom se dostat na tuto nejvznešenější vlnu a tak získáme ten největší prospěch. To je ve zkratce celé jádro věci.

Měli bychom být neustále k dispozici vyšším sférám a jejich představitelům, vyšším myslitelům z vyšších provincií. Tak se dostaneme do styku s vyšší a nejjemnější úrovní života. Každý žije na různé vlně a má různé zájmy, nachází i ztrácí různé věci, ale naším cílem by mělo být napojit se na tu nejvyšší vlnu. Kouzlo hmotného světa pro nás musí přestat existovat. Už stejně víme, že se tu vše jen točí stále dokola a že tam, kde jsou čtyři nepřátelé – zrození, nemoc, stáří a smrt – tam nemůže být žádné trvalé štěstí. V této sféře budeme neustále žít pod hrozbou smrti – co je to za život? Všechno kouzlo života je pryč. Proto bychom se měli s celou svou energií snažit zjistit, kde bychom mohli žít. Musíme si vybrat vyšší sféru, kde se dá opravdu žít.

V Bhagavad-gítě („Božím zpěvu“) Krišna říká. „Místo, ze kterého není návratu do této smrtelné sféry, to je Mé svrchované sídlo.“ Krišna radí Svému příteli Ardžunovi: „Nepomíjející existence je možná pouze v mém sídle. Všechny činnosti v tomto našem světě, dokonce i ty královské, jsou jen jako sen. Pokud se chcete probudit z tohoto snového života a vstoupit do skutečné reality, pak se pozvedněte na úroveň hledání reality, jakkoliv subtilní a jemná ta sféra může být, neboť tu nedokáže pohltnout smrt.“

Seberte svoji energii a postavte něco trvalého. V současnosti investujete energii do něčeho, co bude zanedlouho zničeno – to je pošetilé snažení. Uvědomte si, že jste svými vlastními přáteli a zároveň i svými nepřáteli. Jste

svými nepřáteli, pokud se nepostaráte o pokrok ke skutečnému životu. Ale můžete být i svými vlastními přáteli a nikdo vám nepomůže tak, jako vy sami. Pokud jste alespoň trochu schopni se ovládat, pak seberte veškerou svou energii, kterou ztrácíte všude možně, a nasměrujte ji správným směrem, kde budete prospívat. Pak budete sami sobě přáteli. Pokud však dovolíte, aby vás vedly smysly a pudy nižší povahy, které neustále směřují do světa vykořisťování, reakce a utrpení, pak jste svými vlastními nepřáteli. Zvažte to.

Musíte si to rozmyslet velmi dobře, chcete-li udělat krok správným směrem. Lidský život je velmi cenný. Máte rozlišovací schopnost, ale ztratíte ji, pokud se necháte unést vlnami akce a reakce a skončíte v těle stromu, zvířete nebo něčeho jiného. Můžete s jistotou říci, že se v příštím životě nenarodíte ve zvířecím těle? Jakou máte záruku, že se to nestane?

Veškerá akce a pokrok neprobíhá jen ve sféře smrti. Pokrok není omezen na temnotu a nevědomost. Pokud se zapojíte do pozitivního pokroku, pocítíte, co skutečný pokrok je – budete vnímat pokrok s vnitřním ujištěním ve svém srdci. Neznamená to, že jste naletěli na nějaké falešné sliby a dostanete se do cizí země, kde vás zamordují nebo umučí. Nic takového to není.

Když něco sníte, žaludek vám dá jasně najevo: „Ano, jím, dostávám výživu.“ Hlad zmizí, výživa se rozdělí do celého těla a najezení proběhne k naprosté spokojenosti. Vyživené tělo zesílí a společně s tím dostanete vnitřní ujištění, že jste nasycení. Nebudete mít pocit, že máte jíst ještě víc a víc. V duchovním životě je to podobné. Objeví se příznaky, že děláte pokrok. Nyní jsme v lidském těle

a to je pro nás nejcennější období. Bohužel ho ztrácíme tím, že se zabýváme něčím jiným. Naše nejcennější energie se ztrácí kvůli tomu, že ji nesměrujeme správným směrem.

Vzbuďte se, procitněte a nasměrujte správně nejen sebe, ale oslovte i ostatní, aby se zapojili podobně, a to určitým způsobem pomůže i vám. Pod vedením agenta vyšší sféry bychom se měli zapojit v duchu oddanosti a naplnit tím svůj čas tak, aby nám žádný nezbyl na materiální nicotnosti. Takto naplněný program ve společnosti oddaných nám velmi pomůže a bezpečně nás dovede zpátky domů.

ČÁST ČTVRTÁ

Duchovní harmonie

V tomto moderním světě, kde je vše včetně poznání zaměřeno na vykořisťování, je velmi těžké najít někoho, kdo je přitahován k vyšší pravdě. Dokonce i poznání se nyní stalo nástrojem vykořisťování a přináší jen chaos. Atomová energie a spousta dalších vědeckých objevů vzbuzují všelijaké obavy a lidé se bojí, že jejich svět může být kdykoliv zničen. Vědecký pokrok nás dostal do bodu, kdy panuje strach, že vše může být během několika okamžiků zničeno. Rozvoj vědy nás přivedl na pokraj sebevraždy.

Vykořisťování znamená reakce. Pokud se naprosto oddáme vykořisťování, pak jediným výsledkem bude naprostá destrukce. V podobě atomové bomby nebo nějaké přirozené události – přijde destrukce a po ní další stvoření – narození a smrt, narození a smrt. Každý z nás se narodí a znovu zemře a celá sluneční soustava se narodí a znovu umře, znovu a znovu, donekonečna.

Pokud se chceme dostat z tohoto zapletení, musíme opustit atmosféru, kterou vnímáme smysly. Vysvětluje to Bhagavad-gíta. Naše smysly zaujímají výsadní postavení, protože kdybychom ztratili zrak, sluch, čich, dotyk a chuť, pak by nám zmizel celý svět. Máme-li své smysly, máme

svůj svět. Ve světě vnímání jsou smysly to nejdůležitější. A pak je tu mysl uvnitř. Co to vlastně mysl je? Je to nástroj, který třídí a vybírá: „Tohle chci, tohle nechci.“ Něco se nám líbí a něco je nám odporné. Tak funguje princip mysli v nás. Je důležitější než smysly, protože když jsem myslí nepřítomen, může přede mnou někdo projít, ale já mohu říci: „Ani jsem si ho nevšiml. Neviděl jsem ho a ani jsem ho neslyšel. Byl jsem duchem nepřítomen.“ Mysl je středem a je důležitější než smysly.

Smysly jsou důležitější než vnější svět a mysl je důležitější než smysly, protože když mysl nic nepřijímá, pak jsou smysly, které jsou jako dveře, úplně zbytečné. Pak máme v sobě další věc, jemnou věc, které říkáme rozum neboli *buddhi*. Jak ji můžeme charakterizovat? Mysl řekne: „Tohle si vezmu,“ ale *buddhi* řekne: „Ne, to si neber, způsobí ti to škodu. Raději by sis měl vzít toto. To je pro tebe prospěšné.“ Schopnost výběru, rozumu neboli inteligence – to je vyšší princip života.

Takto můžeme vystopovat jednotlivé prvky. Smysly jsou důležitější než vnější svět, mysl je důležitější než smysly, nad myslí je rozum, který je ještě jemnější, důležitější a dá se na něj více spolehnout. Nad rozumem je ještě další věc – naše duše. Jaká je její povaha a charakteristika? Je jako světlo.

Ve Védách se dočteme o následujícím příkladu: za měsíční noci je vidět na obloze mrak, který zakrývá měsíc, ale mrak samotný je vidět jen kvůli tomu, že existuje měsíc, který svítí. Autor Véd, mudrc Vjasadév, říká, že *ātmā* je jako zářící měsíc. Nebo jako slunce – mrak slunce zakrývá, ale mrak samotný vidíme jen díky slunečnímu svitu. Podobně duše, *ātmā*, je kousek světla

v nás a jelikož je v pozadí všeho přítomna, jsme si vědomi svého mentálního systému. Kdyby světlo zhaslo, bude vše mrtvé. Mentální systém, inteligence, rozhodovací schopnost a ostatní kanály, ze kterých přijímáme poznání ze svého okolí, nebudou mít žádnou cenu, pokud světlo zmizí. Světlo je *ātmā*, kousek světelného paprsku, a svou povahou je zcela odlišná od všeho ostatního, co zde existuje. Duše je částíčkou světla a existuje země světla, skládající se z duší. Tak probíhá další rozvoj – ze subjektivního, od duše k Nadduši, od átmy k Paramátmě, k Nadduši. Podobně jako v tomto světě najdeme éter, vzduch, teplo, vodu, zemi a kameny, a tak se rozvíjí materiální existence, tak se v jemnějším světě dále rozvíjí inteligence až k duši a poté k Nadduši a k Svrchované Nadduši. Tak se subjektivní stránka rozvíjí donekonečna. Je nad-subjektivní.

Darwin ve své evoluční teorii říká, že vše pochází z hmoty. Říká, že dokonce i v lůně se ze všeho nejdříve objeví něco hmotného, co začne růst a z tohoto růstu hmoty vyrůstá postupně poznání. Obecně se dá říci, že Darwin si myslí, že vědomí pochází z hmoty. Stoupenci zjevené pravdy tomu však nevěří. Říkají, že vědomí je vším a vše se vznášá na oceánu vědomí. To je subjektivní evoluce. Darwin mluví o objektivní evoluci, ale vědecká písma říkají, že vše patří do kategorie subjektivní evoluce. Biskup Berkley, jeden z Evropských filozofů, říkal: „Mysl není ve světě, svět je v mysli.“ Vše plave na vlnách vědomí, vědomí je předpokladem všeho ostatního.

Darwinovci říkají, že fosílie jsou počátkem všeho. Ale co jsou fosílie? Fosílie jsou jen určité pojetí věcí, které je součástí vědomí. Proto tvrdíme, že vědomí je

nejpůvodnějším subjektem. Ať už chcete říci o počátku cokoliv, pokud nebude nejprve vědomí, nemůžete prohlásit nic o ničem. Védské pravdy říkají, že Brahman, všeprostupující neosobní aspekt Absolutního, je zdrojem všech duší (*ātmā*) a nad ní je Naduše (*Paramātmā*). V hmotném světě je veškerý rozvoj na temné straně, ale existuje i světlá strana – věčný svět, ve kterém existuje tolik radostných činností – tolik vln v oceánu blaženosti a radosti.

Takto bychom měli dojít k závěru, jaká je naše povinnost v tomto životě, čím je lidský život jedinečný a jak ho správně využít. Můžeme se setkat se spoustou náboženských názorů, ale my, hledači pravdy, musíme najít harmonizační linii mezi všemi a k tomu se nám hodí trocha komparativního studia.

Pouze v lidském životě máte možnost rozlišování a rozhodování. Pokud tento statut ztratíte a vrátíte se zpět do zvířecího nebo rostlinného těla, nikdo neví, kdy se vrátíte zpět a budete opět moci dělat vědomá dobrovolná rozhodnutí. Proto je lidský život nejdůležitější ze všech a neměli byste ho promarnit praktikováním zvířecího života – jezením, spaním, neustálými obavami a hledáním smyslových požitků, protože to vás nedovede nikam. Pokud se stanete zvířetem nebo čímkoliv jiným – ptákem, červem nebo broukem – všechny tyto požitky dostanete. Ale zajímat se o to, jaká je naše skutečná funkce, k čemu jste ve skutečnosti určeni, takovou šanci nedostanete nikde jinde než v lidské životní podobě. Ve společnosti světců o tom můžete začít diskutovat a tak udělat pokrok a zachránit se. Pokud si lidského života nebudete vážit a ztratíte ho, je to horší než kdybyste spáchali sebevraždu.

Sebevraždu páchá každý, kdo dostane příležitost žít v lidském těle, ale nesnaží se udělat nic pro svou všeřešící záchranu.

Pouze tehdy, když se vydáme duchovním směrem, můžeme doufat, že se zbavíme strachu. V současnosti se bojíme tolika věcí, ale strach se rodí z nedostatku harmonie a je výsledkem našeho sobeckého postranního zájmu. Musíme svou energii nasměrovat na Střed. Pak se vše zharmonizuje. Harmonie znamená jednota v odlišnosti. Pokud by všichni členové orchestru následovali jen své rozmary, výsledkem by byl jen chaos. Pokud však svou pozornost zaměří na dirigenta, zazní harmonie, rozmanitá kontinuální harmonie. Duchovní harmonie znamená, že musíme obětovat svůj sobecký zájem v zájmu celku. O to bychom měli usilovat, a pokud budeme dostatečně upřímní, jednoho dne svého cíle dosáhneme. Člověk je strůjcem svého štěstí.

ČÁST PÁTÁ

Země všech krás

„Kde každé slovo je písní a každý krok tancem a flétna je nejmilejší společnicí.“

Každé slovo je píseň... to není zvuk z této sféry. Je z jiného světa, ze světa tak jemného a sladkého, tak okouzlujícího. Je to svět, kde se správné chování odehrává zcela harmonicky. Každé slovo je jako píseň. Každý okamžik je sladký jako tanec. Takto je popisovaný duchovní svět. Vše je prodchnuto nejvyšší formou krásy. Je to země krásy – vše je tak nádherné. Vše má v sobě dotyk božské nádhery. Prvotní Příčina je okouzlující, přitažlivá a naplňuje srdce i duši.

Ano, existuje taková země, taková existence a žije tam Sladký Absoluta, Bůh Lásky. Vše existuje pro Jeho potěšení. Jakým způsobem můžeme božského života dosáhnout? Musíme rozlišovat mezi světským a božským životem. Musíme je zkoumat a pak si vybrat ten božský.

Také si musíme uvědomit, že Bůh není náš poskok. Když onemocní, neměl bych se hned modlit: „Bože můj, uzdrav mě z této nemoci!“ a když jsem chudý, jen žádat: „Bože, dej mi nějaké peníze!“ Takový obchodně-dodavatelský vztah není příliš šťastný, i když v něm přesto nějaká hodnota je, protože si alespoň člověk uvědomuje, že existuje

nadpřirozená síla, která dokáže i zázraky. Je však lepší chtít Boha Samotného a nežádat od Něj nic hmotného. Musíme chtít Boha, který je zdrojem veškerého stvoření, a neměli bychom chtít nic jiného, čemu nyní přikládáme hodnotu. Musíme na Něm záviset: „Můj Pane, dej mi to, co je pro mě dobré. Jsem nedokonalá bytost. Nevím, co je pro mě dobré a co špatné. Dej mi prosím cokoliv, co uznáš, že je pro mě dobré.“ To je o trochu lepší než se k Němu modlit o světské věci. Nejlepší je však držet se kréda čisté neposkvrněné služby Nejvyššímu. „Chci jen Tebe, můj Pane, nic jiného.“ A jaké bude naše spojení s Ním? Služba. „Toužím pouze po službě Tobě.“

Zpočátku můžeme mít pocit, že jen ztrácíme, ale nakonec získáme. Zdánlivě dáváme sami sebe, obětujeme své sobecké zájmy, ale v jemnějším slova smyslu získáváme. Měli bychom ocenit tuto ontologickou pravdu. Není to dogma ani slepá víra. Je to založeno na rozumu nezkaleném žádnými předsudky.

Měli bychom toužit po takovém životě a usilovat o něj. Můžeme se vážně zabývat tím, že nás začne přitahovat život v takové sféře, kde má všechno povahu hudby. To je země Vrindávanu. Je to země, kde se Bůh věnuje sladké hře lásky se všemi odevzdanými dušemi. Vrindávan je tak přátelský, sladký, je nám tak blízký – přináší nám samé dobro. Cítíme se v něm doma. Domov, sladký domov. Ve své nejnítěnější existenci jsme příslušníci této sféry. Nyní jsme vně a rozprostřeli jsme své vědomí po povrchu. Pokrytí, pokrytí, pokrytí – existuje tolik vrstev a všechny jsou vyprahlé. A skutečná substance – duše – je uvnitř. Eliminujeme-li tělesné pokrytí, mentální pokrytí, egoistické pokrytí – pak můžeme vstoupit do země

Vrindávanu, země lásky. Vrindávan je ve mně a tam najdu přátele všude. Jsou to mí přátelé a příbuzní, a dají mi ty nejkrásnější pocity – extázi.

Šrí Čaitanja nám přinesl tyto zprávy: „Jste děti duchovního světa. Proč trpíte zde, moje děti, mí chlapci? Proč trpíte? Jste děti duchovní země a tolik trpíte. Váš domov je tak štědrý, tak sladký a vy místo toho běžíte na poušť – proč? Pojdte! Nechte na pokoji její jedovaté sebevražedné kouzlo. Toto takzvané okouzlení, májické okouzlení, pomýlené okouzlení, je sebevražedné. Vzdejte se tohoto přeludu! Je jedovatý jako čarodějnice. Čarodějnice vás sem zavedla a omámila vás kouzlem. Pojdte se mnou! Vezmu vás domů, který je tak sladký!”

Takový směr by měl mít náš život, náš vysněný cíl. Šrí-mad-Bhágavatam nám říká totéž. Domov, sladký domov. Jsi dítě této země. Takový je cíl. Proč je to nejvyšší cíl? Jednoduše proto, že jsme tam doma. Toto jediné slovo „domov“ by mělo stačit na to, abychom k němu začali být přitahováni. Touláte se cizí zemí, ale doma jste tady. Pociťíte pohodlí domova a nikdo vás nepřesvědčí o opaku. Tak zpátky domů, zpátky k Bohu.

Člověka bychom měli soudit podle jeho ideálu. Velikost ideálu, za kterým jde, je to, čeho si musíme všimnout. Člověk budoucnosti, člověk zítřka, by měl být posuzován podle svého ideálu. Pokud je velký jeho ideál, je velký i on, protože pokud je upřímný, tak zítra nebo velmi brzy svého ideálu dosáhne. Náš ideál je to nejdůležitější ze všeho. Dosáhnout vznešeného cíle nemusí být snadné. Není to nic podřadného a levného, co lze pořídit za pár korun na trhu – je to to nejcennější ze všeho. Ať to stojí, co to stojí, měli bychom být ochotní tu cenu zaplatit.

Uvnitř bychom měli cítit: „Nespokojím se s ničím jiným než s tím nevyšším. Božského Autokrata, Svrchaného Vládce všeho – Jeho jediného chci a nic jiného. Každou vteřinu svého života budu žít a pohybovat se a cítit a pracovat jen pro to, abych Ho dosáhl. Svůj život zasvěcuji tomuto cíli. Nemám času nazbyt a nebudu čekat na nic jiného. Pokud se budu každým okamžikem svého života zaměřovat v srdci ke svému cíli, budu se k němu nezádržitelně přibližovat. Budu-li schopen se neustále držet svého ideálu, bude mi vodítkem a inspirací. Všude, za každých okolností, ve všem, co udělám nebo neudělám, bude můj ideál stále nade mnou. To mě postupně vyvede ze všech zapletení a vzrušení a jednoho dne k němu dojdou.”

Zpátky k Bohu – tam je náš domov. Rozrušení běháme sem a tam, aniž by náš život měl nějaký směr, a je to velmi smutný pohled. Je smutné žít s tím, že „Ničemu se nedá věřit,” protože to znamená: „Nemůžu najít žádného přítele.” Jsem zoufalý a žiji mezi cizinci nebo dokonce nepřáteli. Někde, v nějaké přátelské atmosféře, ale musí existovat nějaký přítel. Musím se dostat do takové společnosti, na kterou se mohu zcela spolehnout, které mohu naprosto důvěřovat, jinak bude můj život jen samé trápení. Když se kolem sebe podívám a všude vidím jen: „Nemůžu věřit, nedá se spolehnout, samí nepřátelé”, pak žít v takovém prostředí je jako žít v domě travičů, kde se nikomu nedá věřit. To je smutný život, se kterým bychom se neměli smířit.

Bůh je stále s námi, dokonce i v těch nejtěžších chvílích našeho života. Stále čeká, aby nám mohl pomoci. Musíme prosit o Jeho milost tak upřímně, jak jsme jen

schopni. On je všude a čeká: „Můj chlapče, podívej se na Mě. Nestarej se tolik o své okolní prostředí. Jsem tu, velmi blízko tebe. Svůj pohled upíráš někam do dále, své vědomí zaměřuješ někam pryč. Zaměř ho dovnitř a najdeš Mě. Vzhlížej nahoru. Koukáš se dolů a sháníš si služebníky a pohodlí, ale když pozvedneš zrak vzhůru, k existenci, která tě přesahuje, najdeš v této sféře Mě. Vzhlížej nahoru.“ Boží milostí by se nám mělo dostat víry. Tímto způsobem se budeme přibližovat k zemi svobody a lásky, kde život stojí za to žít.

Co je to láska? Láska znamená obětovat se pro druhé. Neměli bychom si myslet, že oběti bychom měli využít pro sebe. Kdo dostane výsledky té oběti? My? Naše strana? Ne! Jsme ti, kteří se obětují, podrobená negativní strana. Všeprůstupující princip lásky je oběť, ale oběť komu? Kdo je příjemcem? Láska je příjemcem. Každý by měl přispět Středu, ale nikdo by odsud neměl energii brát. „Umřít, abych žil.“ V tomto duchu bychom se měli spojit a pracovat v zájmu skutečné lásky a krásy. A krása nakonec na světě zvítězí. Láska nakonec zvítězí. Obětujeme všechno, abychom viděli, jak prapor božské lásky vlaje nad celým světem, protože byť jen malý kousek té lásky udrží mír a rozšíří ho do všech stran.

K úspěchu nepotřebujeme nic vnějšího. Jediné, co je potřeba, je rozbít obaly ega. Ego na sebe nabaluje cizí prvky, ale všechny tyto cizorodé látky musíme rozpustit. Všechny své egoistické sklony musíme do posledního zbytku vyházet. Není to snadné. Být velký je jednoduché: „Jsem veliký muž. Jsem hrdý na spoustu věcí.“ Ale přiznat si, že nejsme ničím před tváří Absolutního, přijmout toto krédo

za své vlastní, to je velmi těžké. Přesto bychom neměli klepat na mysli a měli bychom se upřímně se snažit. Upřímně bychom se měli k Bohu modlit a během mžiku se nám dostane Boží pomoci. Pak v nejniternějších komnatách svého srdce najdeme spojení s nejhlubší sférou láskyplné služby Sladkému Absoutovi. Poznáme, že Bůh Lásky je Krišna a On je Nádhernou Realitou.

Není to výmysl. Bůh existuje a jmenuje se Krišna. Krišna je zřídlem veškeré lásky. A Absolutní není jeden, Absolutní jsou dva. Krišnúv ženský protějšek je Rádha, Jeho nejmilovanější služebnice. Jako Milovník a Milovaná se neustále oddávají věčné hře lásky v transcendentální zemi Vrindávanu, v duchovním nebi. Vše, co ve stvoření existuje, má svůj původ ve věčné zemi sladkosti a potěšení a nejvyšším cílem všech duší je účastnit se a asistovat ve věčné hře lásky Rádhy a Krišny. Naším jediným zájmem je vrátit se do této země a být si vědomi Boha.

V tomto transcendentálním světě je Krišna Středem všeho a podněcuje v ostatních *rasu* (náladu) a *ánandu* (extázi). Taková je povaha jednání Absolutního. Není statická, nýbrž dynamická a plná pohybu a života. Dynamický pohyb Boží hry vytváří stále nové vlny extáze, která vyživuje každý atom duchovního světa. Ten pohyb je *prati-padam pūrṇāmṛtāsvādhanaṁ* – v každém bodě, na každém kroku vytváří nový typ radosti, která nekončí.

Ve Vrindávanu zjistíme, že naši žízeň již není nutné hasit. Pouze se chceme dostat ještě blíže ke Krišnovi, Pánovi svého srdce. V té zemi je každý atom naší existence v duchovní harmonii se svým okolním prostředím a vědomí Krišny nás obklopuje ze všech stran. V té zemi vyrosteme

a naplníme nejvyšší potenciál své duše – budeme žít věčný život božské extáze v láskyplném objetí Sladkého Absoluty.

Cíl jsme si vytyčili, ale jak se k němu dostaneme? A kdy? Víra je jediný prostředek, kterým můžeme vidět, slyšet a cítit vyšší svět – jinak vše pozbývá smyslu. Chceme-li poznat tento svět, musí nastat vnitřní probuzení. S vyšším světem se můžeme spojit pouze prostřednictvím zdroje, který přichází shora. Ti, kteří mi přicházejí na pomoc, aby mě tam vedli, jsou moji božští mistři, nejdražší přátelé, mí guruové. Kdokoliv mi pomůže se tam dostat, je můj guru. Ten, kdo mi pomůže se dostat k vytouženému cíli, na konečnou zastávku mých nejniternějších tužeb, je můj průvodce. Pomohl mi ho najít. Učil mě, jak a o co mám usilovat a jak toho skrze něj mohu dosáhnout. Je mi vším, pánem mého života. Jsem na lodi a on je kormidelníkem. Odevzdávám se mu a přijímám ho. Nastoupil jsem na loď a on mě vede ke konečnému cíli mého života.

ČÁST ŠESTÁ

Duchovní průvodce

Chybovat je lidské. Chybám se nikdo nevyhne, protože nikdo není dokonalý. Ale přesto nikdo nechce nedokonalý zůstat. Všichni v sobě máme něco, co nás pohání směrem k dokonalosti. Kdyby tomu tak nebylo, necítili bychom žádné tužby. Náš sklon k dokonalosti je samozřejmě slabý a má své meze, jinak bychom dokonalosti mohli dosáhnout okamžitě. Naše omezená kapacita a sklon k dokonalosti vytváří prostor pro guru.

Nedokonalý by nebyl nedokonalým, kdyby nepotřeboval pomoc, a to pomoc, která přichází shůry. A dokonalý by nebyl dokonalým, pokud by ji nedokázal poskytnout a svým vlastním způsobem vše zařídit. Vedení k dokonalosti neboli k Absolutní Pravdě je vlastně neoddělitelnou funkcí Samotného Absoluty a božský agent, skrze kterého se tato funkce projevuje, je guru neboli božský průvodce.

Pro hledače Absolutní Pravdy je podrobení se guruovi nezbytné. Není jiné cesty. Někteří myslitelé věří, že když je možný vědecký pokrok, je také možné, aby člověk podobným způsobem probudil vyšší duchovní poznání sám v sobě. Nechápou esenciální povahu Absolutního Poznání, kde On Samotný je Absolutním

Subjektem a všichni ostatní včetně nás jsou pouze objekty v Jeho vševědoucí vizi. Oko nedokáže vidět mysl. Může mít s myslí určité spojení jen v případě, že s ní spolupracuje. Podobně závisí naše spojení s Absolutním Poznáním pouze na Jeho vůli. Musíme zcela záviset na Jeho agentovi, duchovním mistrovi, skrze kterého se rozhodl rozdávat Sám Sebe.

Naše lidská společnost v té nejvytříbenější kultuře představuje jen malinkatou částčku Dynamického Absoluty. Jak jinak bychom mohli doufat, že v sobě rozvine me nadpозemské poznání Neomezeného Nekonečna, než přímou a pozitivní metodou zjevení? Všichni intelektuální giganti nejsou nic než trpaslíci před Vševědoucím Všemocným Pánem, který si vyhrazuje právo dát Sám Sebe jen tak, jak se mu líbí, skrze Svě prostředníky.

Měli bychom se vřchopit do té míry, abychom se s pomocí veškeré své upřímnosti a poznání nepodrobili falešnému agentovi. Zde si bohužel sami příliš nepomůžeme, protože ve své současné situaci jsme vedeni převážně svými předešlými samskarami neboli povahou a sklony, které jsme si osvojili v minulosti. Vrána k vráně sedá a ptáci stejného peří létají společně. I když jsme většinou přemoženi svými předešlými návyky, přesto máme do jisté míry určitou možnost se svobodně rozhodnout a to především v lidské podobě, jinak by k žádnému vývoji nemohlo ani dojít a zbyl by jen trest a odplata. Realita se může prosadit. Světlo nepotřebuje temnotu, aby dokázalo, že existuje. Slunce je svrchovaným zdrojem světla před všemi ostatními světly. Před okem nezkaleným žádnými předsudky září *sad-guru* (skutečný vůdce) nade všemi profesory všech oborů.

Guru se zjevuje dvojím způsobem – jako vůdce zevnitř a ochránce zvenčí. Obě dvě funkce Absolutního pomáhají podmíněné duši dosáhnout absolutního cíle. V našem pokleslém stavu nedokážeme vnímat rady vnitřního vůdce a milostivý projev vnějšího průvodce je naší jedinou nadějí. Zároveň však platí, že je to jen milost vnitřního gurua, že dokážeme rozpoznat skutečného vnějšího průvodce a odevzdat u jeho svatých nohou.

Upřímny žák má stále na paměti, že jeho duchovní život je vznešený dárek Absolutního Pána a nelze ho nijak vymáhat, nárokovat si ho ani o něj bojovat. Jsme stvořeni tak, že naší přirozeností je být příjemci Boží milosti. Zde musíme zdůraznit, že individuální duše nemůže být nikdy rovnocenná Absolutní Osobě. Dokonce ani ve svém osvobozeném a plně realizovaném stavu se Osobnosti Boha nemůže rovnat. Mylné pojetí totožnosti pochází z nedůsledného rozlišování Absolutní Osobnosti a Jeho oslňující záře kolem Jeho věčného duchovního blaženého domova. Individuální duše je tvořena pouze částčkou energie střední kategorie Nejvyššího Pána a jako taková se může přiklonit na obě strany. Liší se od Absolutní Bytosti jak kvantitou, tak i kvalitou a je na Absolutním naprosto závislá. Jinými slovy – Absolutní Pán Krišna je Vlákcem a všechny individuální džívy (duše) jsou Jeho podřízení služebníci.

Pro džívu je tento stav věčný a není před ním úniku. Strach z otroctví zde nepřichází v úvahu, protože duše má volbu si vybrat a získat neskutečný prospěch. Svoboda a individualita se odevzdáním Nejvyššímu Pánu nejen neničí, ale ve skutečnosti se pouze zde může rozvinout do své plné krásy. Individuální svoboda a zájem jsou

součástí částek Absolutního a proto se zde cítí přirozeně, jako ryby ve vodě nebo zvíře ve svém přirozeném prostředí. Svoboda, stejně jako všechny ostatní vlastnosti Nejvyšší Osobnosti, je neomezená a transcendentální a svojí individuální funkcí harmonizuje všechny relativní bytosti.

Guru není ve všech ohledech totožný s Nejvyšším Pánem Samotným, ale dokonale představuje esenci veškeré duchovní energie a zosobňuje nejucelenější a nejvznešenější službu Boží milosti. Jako nejvhodnější služebník Boha je zplnomocněný Pánem znovu dosadit všechny zbloudilé duše do stavu, který je v jejich nejlepším zájmu. Guru je Boží posel nesmrtelné naděje a radosti v tomto truchlivém světě smrtelníků. Jeho příchod je nejšťastnější a nejradostnější událostí pro trpící bytosti a může být přirovnán k východu hvězdy na ranní obloze, který dokáže vést poutníka ztraceného na poušti. Jemný dotyk milostivé ruky Šrí Gurua může ukončit pláč neustále zarmoucených očí. Vlastenec nebo lidumil celý problém nakonec spíše zhorší, když se snaží zmenšit bolest hluboko v srdci strádajících duší, podobně jako nezkušený doktor, který se snaží horlivě pomoci ubohému pacientovi. Kéž nastane den, kdy ztracená duše pozná bezpříčinnou milost Šrí Gurudevý!

O Autorovi

Swami Bhakti Rakṣak Śrīdhara Maharādḥ se narodil v roce 1895 v Západním Bengálsku v Indii a náleží do linie duchovních učitelů, která začíná s počátkem celého stvoření. V Indii se označuje jako *paramparā* a těší se velké vážnosti, protože zaručuje, že autentické učení zjevených písem a dávných mudrců bude pochopeno a předkládáno správným způsobem. Śrīla Bhaktisiddhānta Sarasvatī, jeho guru a duchovní učitel, mu udělil titul „Strážce oddanosti“ (*bhakti rakṣaka*, „Guardian of Devotion“). Swami Śrīdhara Maharādḥ viděl vše ve vztahu k Nejvyšší

Osobnosti a byl schopen harmonizovat mnohé protiklady a přivést zneprátené strany k nejvyšší formě syntézy – duchovní lásce a harmonii.

Swami Šrídhar Maharádž byl za svého života považován za vynikajícího učitele na cestě bhakti-jógy, jógy Božské lásky, kterou přinesl Šrí Čaitanja, avatár a mistr duchovní extáze z 15. století. Je zajímavé, že termíny jako „Absolutní“, „Absoluta“, „Bůh“ a „Nejvyšší Pán“ v učení Šrí Čaitanji a tudíž i Šrídhara Maharádže nemají pouze mužský rozměr, ale jsou chápány jak v mužském tak i v ženském rodě, neboť pouze Rádha a Krišna, kteří společně tvoří Božský pár, jsou vrcholem teistického pojetí.

Šrídhar Maharádž byl vynikajícím učencem sanskritu, posvátného jazyka staré Indie. Napsal mnoho knih, které když člověk čte, tak má pocit, že je to spíše poezie než próza, což dokazuje jeho hluboké pochopení celé nauky realizace Boha. Všichni, kteří měli to štěstí a setkali se s Šrídhar Maharádžem ještě před jeho odchodem z tohoto světa v roce 1988, mluví o jeho projevu autentického světce vyzařujícího duchovní lásku. Posláním jeho života bylo pomoci položit základy pravé moudrosti duchovního teismu z prastarého učení Véd. Doufáme, že všechny, kdo hledají pravdu a krásu, potěšila sladká slova duchovní harmonie od ochránce oddanosti Bhakti Rakšaka Šrídhara Maharádže.

Jsme děti této země a v našem zájmu je vrátit se do světa duchovní harmonie – zpátky k Bohu, zpátky domů. Svoboda a individualita se odevzdáním Nejvyššímu Pánu nejen neničí, ale ve skutečnosti se pouze zde může rozvinout do své plné krásy.

Budeme-li chtít v této nejvyšší sféře žít, budeme muset sloužit. Službou a obětí se povznášíme vzhůru a požívačností klesáme dolů. Musíme pochopit, co je vykořisťování a požitek a co je vyšší služba. Duchovní služba je čistá a při této službě přichází i čistý druh extáze.

Dáváním získáváme a vykořisťováním ztrácíme. V hmotném světě se každá bytost snaží vykořisťovat prostředí, ve kterém žije, ale ve světě oddanosti chce každá bytost svému prostředí sloužit – a nejen okolnímu prostředí – klíčem k životu v této sféře je sloužit Stvořiteli.